

Taxon *Chamaecyparis nootkatensis*

Název taxonu	Chamaecyparis nootkatensis
Vědecký název taxonu	Chamaecyparis nootkatensis
Jména autorů, kteří taxon p...	(D. Don) Spach.
Český název	cypřišek nutkajský
Synonyma (zahradnický pou..)	nepoužívají se
Autor	Pavel Bulíř (pavel_bul_@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Cupressaceae

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Cirkumboreální oblast a oblast Skalistých hor (severozápad SA)
Biogeografické regiony - po..	rozšířen ve vlhkých lesích a v údolních polohách na západní části Severní Ameriky, a to od Aljašky až po Oregon.

Zařazení

Pěstitelská skupina	Jehličnatý strom stálezelený
Životní forma	Fanerofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	20-25 m velký strom, se štíhlou, později široce kuželovitou korunou, s větvemi vodorovně rozloženými a na koncích v jemném větvení vertikálně povislými.
Výhony	na větvích jsou větvičky zpravidla vodorovně postavené, přičemž jsou nápadně převisavé. Čtyřhranné větvičky jsou rozložené v jedné rovině. I nejslabší větévký jsou jen málo zploštělé (oproti ostatním cypřiškům).
Listy	dominantní šupinovitě jehlice jsou v křížmostojných párech postavené, střechovitým způsobem uspořádané (větvičku kryjí jako tašky na střeše). Postranní i středové šupiny jsou takřka stejné, bez žlázek, oboustanně stejně nasivělé a matně zelené, po rozemnutí páchnoucí. Rovněž bez kresby na rubové straně. Ploché středové šupiny se vzájemně dotýkají. Boční listy jsou zakončeny ostrou a od větvičky odkloněnou špičkou.
Plody	kulovité dřevnaté šištice dozrávají až druhým rokem a dosahují obvykle v průměru 10 mm. Složeny jsou ze čtyř až šesti plodních šupin, které jsou zakončeny nápadným hrotem.
Kůra a borka	žlutohnědá až šedohnědá, odlupující se v tenkých podélných

	šupinách.
Možnost záměny taxonu (+..	Chamaecyparis pisifera - větvičky zploštěné, více méně nepřehrávané, rozvětvené v jedné rovině, šupiny na rubové straně však pokryty nápadnými bělavými skvrnami, středové šupiny se žlázkou, boční listy špičaté a od větvičky nápadně odstavující, šištice bez nápadných hrotů na koncích plodních štítků, složené z 8-10 plodolistů.
Dlouhověkost	středněvěký až dlouhověký.

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	preferuje polostinné lokality a odvrácené expozice (severní, východní). V dospělosti snese i přímé plné osvětlení.
Faktor tepla	plně mrazuvzdorný druh, který je možno pěstovat v oblastech I-V.
Faktor vody	upřednostňuje vlhčí a vlhká stanoviště (podobně jako ostatní cypřišky). Rovněž mu lépe vyhovují polohy s vyšší vzdušnou vlhkostí. Dobře však snáší letní přisušky i aridnější klima.
Faktor půdy	na půdu a její minerální složení je méně náročný. Dobře roste jak na chudších písčitéch podkladech a půdách s vyšším podílem skeletu, tak i na půdách těžších. Ideální jsou živné, hlinité a propustné půdy.

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického..	XI.-IV.
Použití	významný druh, který je znám, ale přesto by si zasloužil větší pozornosti. Cenný svými parametry mrazuvzdornosti a relativní, mezi cypřišky nejvyšší, tolerancí k suchu. Vhodný pro nápadné solitéry a menší skupiny, a to jak do velkých tak i malých objektů zeleně.
Choroby a škůdci	významnější se nevyskytují.
Růstové i jiné druhově spec..	toleruje znečištěné ovzduší, doplňkově použitelný k tvarování.

Množení

Množení	Přímý výsev, Řízkování, Polovyztřelé řízky, Osní řízky a Bazální řízky
Množení - poznámka	původní druh obvykle výsevem, odrůdy prakticky výhradně řízkováním.
Odrůdy	‘Aureovariegata’ - některé šupiny žlutopeště nebo krémově zbarvené, zpravidla nerovnoměrně ve shlucích, podobný na základní druh, až 20 m; ‘Compacta’ - téměř kulovitý drobný vzrůst, 2-3 m; ‘Glauca’ - modrozeleně zbarvené větvičky, vzrůst podobný jako u

základního druhu, až 15 m; 'Pendula' - poněkud řidčeji a nepravidelněji stavěná koruna se závojovitě přemisavými větvemi, 10-15 m; 'Tatra' - kuželovitý pravidelný a hustý typ, šedozelené zavětvení, 5 m; 'Viridis' - úzce kuželovitá koruna, konce větví jemně přemisavé, živě zelené, 3-5 m.

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [BZA - Jižní svahy / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Okolí správní budovy / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Panoptikum / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Salicetum / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [BZA - Staré arboretum - jih / Botanická zahrada a arboretum Brno](#)
- [Park - Arizona / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Formální zahrada / Zámecký park v Lednici](#)
- [Park - Růžový rybník a za turbínou / Zámecký park v Lednici](#)
- [D 1: záhon pod okny laboratoří / ZF - D - Výsadby v okolí budovy D \(vybrané kultivary se nachází na svahu směrem k historickému bytovému domu.\)](#)